

PROXECTO LECTOR DE CENTRO

- CEIP A MAÍA-

CONTIDO

XUSTIFICACIÓN	3
CUESTIONARIO PARA O PROXECTO LECTOR	4
Informe dos resultados.....	4
OBXECTIVOS	8
FUNCIONALIDADE.....	8
PRINCIPIOS DE ACTUACIÓN DIDÁCTICA	9
Respecto da competencia lectora:	9
Respecto da competencia literaria:	9
Respecto de aprender na sociedade da información:.....	10
Respecto da adquisición do hábito lector:.....	10
ESTRATEGIAS METODOLÓXICAS	11
Estratexias básicas de comprensión lectora:	11
Creación de “ambientes lectores”:.....	12
Realización de traballos interdisciplinares:	12
ACTIVIDADES-MARCO.....	13
“Hora de ler”	13
“Itinerarios lectores”	14
“Ler en familia” (mochilas viaxeiras)	14
“O proxecto documental integrado”.....	15
Actividades de animación.....	15
AVALIACIÓN DO PROXECTO	16

XUSTIFICACIÓN

Este Proxecto Lector é un documento que busca integrar e coordinar as intervencións do centro destinadas ao fomento da lectura, da escritura e das habilidades informativas, tendo como meta a adquisición das competencias básicas, e como marco as directrices establecidas na lexislación vixente, que son as seguintes:

O Decreto 130/2007 do 28 de xuño, que establece o currículo da Educación Primaria en Galicia, establece no artigo 6º: *Coa finalidade de fomentar o hábito da lectura, os centros elaborarán e aplicarán un **proxecto lector** que se axustará ás liñas básicas que se publican no Anexo IV ao presenta decreto, asegurándose **como mínimo media hora diaria**.*

Neste Anexo explicitase que o Proxecto Lector é un documento *para desenvolver a medio prazo*, pois cada curso concretarase no Plan Anual Lector. Asimesmo, que *o seu deseño e posta en marcha son competencia de todo o equipo docente*, sendo a *biblioteca escolar e as bibliotecas de aula os recursos fundamentais para a súa posta en marcha*. Ademais afecta ao *profesorado de todas e cada unha das áreas e materias de todos os niveis educativos*, que *incluirá nas súas programacións as actividades previstas no proxecto segundo a temporalización que nel se acorde, determinando a dedicación real dun tempo mínimo diario para a lectura e a inclusión de prácticas de comprensión e fomento da lectura e da escritura*.

Enumerando as liñas que deben fundamentar o Proxecto, refírese a: *capacitar ao alumnado nas competencias básicas; empregar cun enfoque funcional as distintas tecnoloxías da comunicación e da información; traballar todo tipo de textos de forma progresiva e continuada (literarios, expositivos, xornalísticos, publicitarios, gráficos; en soporte impreso ou electrónico); incidir na identificación da finalidade da lectura e na forma de axustala ao obxectivo en cada ocasión; ensinar estratexias de comprensión lectora.*

Para a elaboración do Proxecto Lector partimos da análise da situación da lectura e da escritura no centro nos diversos ciclos de Educación Infantil e Primaria, atendendo a identificar dificultades, a explicitar metodoloxías e recursos empregados, a valorar a utilización da biblioteca, etc. No anexo deste Proxecto está o cuestionario do que nos servimos. Os resultados del recóllense no apartado seguinte deste documento.

CUESTIONARIO PARA O PROXECTO LECTOR

Informe dos resultados

Revisamos os cuestionarios en cinco grupos: Infantil, os tres Ciclos de Primaria e os especialistas; este último é moi heteroxéneo e polo tanto dá conclusíons menos significativas. Valoramos, para cada grupo ou Ciclo, que ítems presentan valoracións coincidentes, tanto altas como baixas, e en cales hai diverxencia na valoración; tamén o grao de “abstención” (resposta en branco) cando é importante. Sabemos que a lectura deste Informe pode resultar densa, pero parécenos imprescindible que todo o profesorado coñeza os resultados do cuestionario, para facérmonos unha idea do que sucede nos diferentes Ciclos, de necesidades de coordinación, de posibles lagoas a subsanar, ...

Ademais, este cuestionario pretende ser un instrumento de diagnóstico, para que o Proxecto Lector parta da realidade. Por iso rematamos cada bloque deste Informe cunhas cuestiós para o debate nos Ciclos, ás que naturalmente podedes engadir outras. Non hai por que respondelas no momento, senón que poden ser reflexionadas individualmente para logo extraer as conclusíons en grupo, na próxima reunión de Ciclo. É moi importante facelo, porque o Proxecto Lector é obra de todos, tanto na elaboración coma na aplicación posterior. Nós, o equipo de Dinamización da Biblioteca, limitámonos a coordinar, orientar os debates, presentar alternativas, opcións, borradores....

1.A.- ¿En que medida cres que o alumnado atopa DIFICULTADES NA LECTURA?

En E. Infantil hai un alto índice de respostas en branco, supoñemos debido a que nesta etapa aínda se está iniciando.

No 1º e 2º Ciclos aprécianse dificultades en todos os aspectos, pero no 1º Ciclo con valores más altos de puntuación. O mesmo sucede nos cuestionarios dos profesores especialistas.

En cambio, no 3º Ciclo destacan os valores medios, e tamén a disparidade nas apreciacións en xeral; só hai maior coincidencia en sinalar dificultades para a comprensión do vocabulario, nos textos informativos, e en menor grao, coa motivación.

1.B.- ¿En que medida cres que o alumnado atopa DIFICULTADES NA ESCRITURA?

As respostas son similares ás do apartado anterior para Ed. Infantil (moitas en branco), e para o 1º e 2º Ciclos e Especialistas (dificultades xeneralizadas en todos os aspectos).

No 3º Ciclo esta vez hai coincidencia en sinalar con valores altos de dificultade: a puntuación, a ortografía arbitraria e o vocabulario, e en menor grao a expresión coherente das ideas. Nos demais aspectos hai disparidade.

2.A.- ¿En que medida traballas durante o curso a LECTURA DE DISTINTOS TIPOS DE TEXTO?

Hai unanimidade en todas as Etapas e Ciclos en traballar sobre todo o texto narrativo. Tamén están moi presentes: o poético en Infantil, 1º e 2º Ciclos, e o expositivo no 2º e 3º Ciclos.

Así mesmo existe unanimidade en sinalar os moi pouco traballados: banda deseñada, xornalístico e dramático, aínda que en proporción non exactamente igual en todos os Ciclos.

2.B.- ¿En que medida traballas durante o curso a ESCRITURA DE DISTINTOS TIPOS DE TEXTO?

Respecto da escritura de distintos tipos de texto sucede o mesmo que coa lectura.

3.A.- ¿En que medida cres que as diferentes ESTRATEGIAS METODOLÓXICAS son útiles para a motivación e a aprendizaxe da LECTURA? (sinálaos naquelas que teñas posto en práctica).

Entre as estratexias más útiles hai unhas cantas presentes en todos os grupos: presentar o texto, dispor dun tempo para a lectura libre, escoitar ler á/o profe, e facer lectura dramatizada (agás en Infantil). Algunhas aparecen más valoradas nun ou outro grupo: ler en voz alta co texto diante (en Infantil); ler o que escribiron antes (1º e 3º Ciclos); lectura silenciosa (3º Ciclo e Especialistas); comentar a problemática dos textos e os libros lidos (3º Ciclo).

Non hai estratexias que reciban valoración negativa, unicamente en Infantil a lectura silenciosa e comentar a problemática do texto.

As diverxencias aparecen moi marcadas en Infantil respecto de: lectura dramatizada, ler o que escribiron antes, ler un mesmo texto varios días, comentar libros lidos e gravar a lectura. No 2º Ciclo a disparidade está en: ler o mesmo texto varios días, comentar libros lidos e a problemática e realizar cuestionarios. Nos demais grupos case non hai disparidade.

Por último hai que salientar que praticamente a única estratexia que queda en branco en todos os Ciclos (agás Infantil) é gravar a lectura.

3.B.- ¿En que medida cres que as diferentes ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS son útiles para a aprendizaxe da EXPRESIÓN ESCRITA? (sinálaos naquelas que teñas posto en práctica).

As estratexias más valoradas nos tres Ciclos de Primaria e Especialistas son: escribir con tema libre, a partir de tema suxerido ou dun texto, e de forma individual. Á parte disto, segundo os Ciclos, algunas actividades destacan positivamente e noutras hai disparidade de opinión: resumir libros lidos; comentar os textos feitos; escribir con finalidade explícita; seguindo o proceso do borrador á edición; elaborar frases, rimas, listados e receitas. Isto último está moi valorado en Infantil.

Igual ca no apartado anterior, non hai valoracións negativas, agás: escribir seguindo un proceso (en Infantil) e elaboración de listados (no 3º Ciclo).

Hai que salientar as “ausencias”: estratexias que quedaron maioritariamente en branco en todos os grupos: escribir cunha guía para a autoavalía, utilizar o procesador de textos e escribir seguindo o proceso de borrador-corrección-edición definitiva. Con menos unanimidade aparecen tamén: comentar os textos feitos; escribir en pequeno grupo e con finalidade explícita.

4.A.- ¿En que medida cres que os diferentes MATERIAIS son útiles para a aprendizaxe da LECTURA?

Os materiais máis valorados unanimemente son: contos, libros da biblioteca e murais. Tamén os programas informáticos, os xornais e revistas (pero para Infantil e o 3º Ciclo).

En cambio, no capítulo moi escaso dos pouco valorados están: os programas informáticos no 2º Ciclo, os caderniños para os Especialistas, e os libros de texto en Infantil.

Precisamente respecto dos libros de texto, hai que destacar as diferenzas de valoración: En Infantil reciben valoración negativa. No 1º Ciclo están entre os materiais más valorados. No 2º e 3º Ciclos hai disparidade de criterio.

En canto a Internet tamén hai división de opinións en todos os Ciclos, menos no 1º, que aparece en branco.

4.B.- ¿En que medida cres que os diferentes MATERIAIS son útiles para a aprendizaxe da ESCRITURA?

O único material unanimemente moi valorado son os libros da biblioteca. Polo demais, o 1º Ciclo coincide con Infantil na utilidade da tarefa impresa (fichas...), e o 3º Ciclo cos Especialistas respecto dos xornais, procesador de textos e Internet.

Pouco valorados case non hai; unicamente os libros de texto e caderniños para Infantil e os Especialistas.

O que realmente abonda neste apartado son as disparidades de criterio, tanto dentro de cada Ciclo, coma entre eles. Especialmente destaca a diverxencia entre Infantil e o 1º Ciclo, sobre todo no relativo aos libros de texto, que xa se vía no apartado anterior, pero más marcada neste: están moi pouco valorados en Infantil, moi valorados no 1º Ciclo e con división de opinións no 2º e 3º Ciclos.

Así mesmo hai que salientar o que sucede coas TICs: están entre os materiais ben valorados en Infantil; aparecen maioritariamente en branco no 1º e 2º Ciclos, e volven estar entre os más valorados para o 3º Ciclo e os Especialistas.

5.A.- ¿Como tés organizada a BIBLIOTECA DE AULA?

A presenza de libros adquiridos no Ciclo é a más destacada en todos eles. Os libros da Biblioteca do Centro son importantes en Infantil, non tanto no 1º Ciclo e escasos no 2º e 3º Ciclos. Abundan libros achegados polo alumnado en Infantil e 3º Ciclo, e en menor medida nos demais.

As respostas dos Especialistas son pouco significativas, pois non todas as materias se prestan a ter biblioteca propia.

En canto ao mellor sistema para organizar a biblioteca de aula (con libros do alumnado, da biblioteca do Centro ou adquiridos no Ciclo) o que más destaca é a abstención, pero entre as respostas tende a predominar a variedade de procedencia.

5.B.- Número aproximado de volumes da BIBLIOTECA DE AULA:

Por riba da variedade numérica hai tres características presentes en todos os Ciclos: a cantidade de libros informativos é notablemente inferior aos literarios; en todas as aulas hai más libros ca alumnos; en todos os Ciclos hai algunha aula cun número de volumes bastante superior.

6.A.- ¿En que medida cres que a BIBLIOTECA DO CENTRO está sendo de utilidade?

Destaca o grao de “abstención” (número de respostas en branco superior á metade do grupo) notable en Infantil e nos Especialistas.

Hai unanimidade en sinalar que a Biblioteca de Centro está sendo útil para a lectura informal. Tamén se sinala positivamente o préstamo á aula e a busca de información no 1º e 2º Ciclos.

No 3º Ciclo hai más disparidade nestes aspectos. A diferenza de criterio é xeneralizada en todos os Ciclos respecto da lectura en grupo e a utilidade para impartir contidos.

En cambio vese pouco útil para a consulta informática.

6.B.- ¿En que medida cres que a BIBLIOTECA DO CENTRO debería ser de utilidade?

A valoración positiva é unánime prácticamente para todos os aspectos. Por matizar, podemos indicar que hai menos coincidencia na lectura en grupo (Infantil); para impartir contidos (1º Ciclo e Especialistas); consulta informática (2º Ciclo).

OBXECTIVOS

O Proxecto Lector é un instrumento do que se dota o Centro para a consecución das competencias básicas da aprendizaxe, concretamente:

- A competencia lectora.
- A competencia literaria.
- A competencia para aprender a aprender na sociedade da información.

En relación cos obxectivos anteriores, fomentar o hábito da lectura.

FUNCIONALIDADE

O Proxecto Lector debe ser útil para:

- Constituir un elemento dinamizador da lectoescritura no Centro.
- Establecer vías para integrar en todas as áreas do currículo a lectoescritura e a alfabetización en información.
- Achegar ao profesorado principios didácticos e metodolóxicos útiles para a elaboración e aplicación das súas programacións docentes.
- Potenciar o funcionamento da Biblioteca como centro de recursos para fomentar o hábito lector e a educación documental.

Por último, a finalidade posiblemente más trascendental para o Centro: posibilitar unha maior coordinación entre os diversos ciclos, de xeito que o alumnado poda seguir, ao longo da escolaridade, un recorrido coherente a través de distintos tipos de texto, fontes de información, experiencias de lectura ...

PRINCIPIOS DE ACTUACIÓN DIDÁCTICA

Son os que deben orientar o noso traballo para que os alumnos/as acaden “competencias”, é dicir, aprendizaxes máis aló do nivel teórico, complexas e interrelacionadas, válidas para traducirse en contextos e prácticas diversas. Ao final deste proxecto incluímos actividades-marco para desenvolver a nivel de centro cada unha destas competencias:

Respecto da competencia lectora:

- A comprensión é a esencia da competencia lectora; a descodificación é imprescindible, pero non o obxectivo.
- A comprensión hai que traballala diariamente e en todas as áreas.
- As estratexias de comprensión lectora son un contido a aprender: os nenos/as deben coñecelas, experimentalas e ser conscientes de como as empregan.
- Debe explicitarse a finalidade da lectura: non lemos do mesmo xeito para coñecer un relato, para facernos unha idea xeral dun texto, para buscar un dato concreto, etc. Cómpre experimentar na aula as distintas finalidades.
- Os nenos/as deben traballar con todo tipo de textos e soportes, e coñecer as características propias de cada un.

Respecto da competencia literaria:

- Hai que dar cabida á literatura polo pracer de ler, sen esixir sempre algúun “traballo” a cambio.
- A literatura hai que poñela tamén en relación con todas as áreas do currículo; por exemplo, mediante bos textos divulgativos, libros de viaxes, etc.
- Dado que o proceso básico e fundamental para aprender a escribir consiste en: observar textos-modelo / escribir textos propios / valoralos, modificalos ou enriquecelos en grupo, na literatura atopamos os textos axeitados que han servir ao alumnado de modelo para ler e escribir narracións, descripcións, poemas, etc.

- Tamén temos aí textos valiosos para que os nenos/as comprendan a funcionalidade dos contidos específicamente gramaticais, como por exemplo: adjetivos, verbos, sinónimos, etc.
- Posto que non todo vale, a escola debe discriminar e establecer criterios de selección de lecturas.
- Cómpre deseñar un “proceso lector” que permita ao alumnado enfrentarse a textos de crecente complexidade e profundizar nos niveis de interpretación; isto require unha programación “en espiral” coordinada entre os diversos ciclos.

Respecto de aprender na sociedade da información:

- O alumnado debe coñecer as características e traballar con distintas modalidades de textos informativos: comparativos, expositivos, argumentativos, mapas conceptuais, gráficos, etc.
- Cómpre practicar asiduamente estratexias de comprensión lectora específicas para este tipo de textos: xerarquizar a información, relacionala cos seus coñecementos, elaboración de esquemas, etc.
- O contacto do alumnado coas tecnoloxías da información e comunicación é especialmente relevante neste ámbito. Deben coñecelas, iniciárense no seu emprego e tamén ir aprendendo a valoralas con espírito crítico.
- Neste terreo atopamos oportunidades excelentes para aprender a traballar en equipo, con todo o que isto conleva: defender os propios puntos de vista, aceptar os alleos, consensuar, organizarse ...
- Coñecer o funcionamento da biblioteca, a súa organización, saber manexarse nela... adquire especial relevancia neste ámbito de “aprender a aprender”.

Respecto da adquisición do hábito lector:

- Calquera hábito supón costume, práctica cotiá; neste caso, que a lectura estea presente diariamente nas aulas, e que exista un ambiente de lectura palpable no Centro.

- E fóra do Centro tamén: debemos buscar fórmulas de colaboración familiar, ademais de entrar en contacto con instancias do entorno, coma bibliotecas públicas, etc.
- O hábito de lectura implica afición persoal, e isto non podemos forzalo, pero si favorecelo sendo nós modelos, léndolles aos alumnos/as textos seleccionados para a ocasión, facendo que comenten no grupo as súas lecturas ... e con outras moitas técnicas de animación á lectura, sempre que resulten experiencias gratificantes para os nenos e nenas.

ESTRATEGIAS METODOLÓXICAS

Son múltiples e diversas, e loxicamente non se trata de recollellas aquí todas. Tirando do fío dos principios didácticos expostos no apartado anterior, pódense deducir bastantes. As que especificamos neste apartado responden ao criterio de estar en relación directa coas Actividades-Marco que concretan finalmente o Proxecto Lector.

Estratexias básicas de comprensión lectora:

a). Antes da lectura:

- Explicitar a finalidade: para que imos ler o texto.
- Observación global: ilustracións, apartados, indicadores tipográficos... Facemos hipóteses preliminares sobre o seu contido.
- Relacionámolo cos coñecementos previos e experiencias vitais.

b). Durante a lectura:

- Ser consciente do preceso da lectura. Neste sentido convén: facer nós lecturas exemplificadoras, que sirvan de modelo; que os nenos/as realicen a lectura silenciosa en primeiro lugar.
- En lecturas compartidas: ir facendo prediccións sobre o texto e preguntas sobre o que xa se leu; aclarar dúbidas; resumir ideas.
- Realizar prácticas de lectura independente: textos con erros a identificar, con lagoas para completar, con frases “pirata”; marcar de distinta cor o que fala cada personaxe; continuar textos, engadir finais, etc.

c) Despois da lectura:

- Identificar a idea principal e secundarias; resumir, elaborar esquemas ...
- Que as nenas/os formulen preguntas sobre a lectura.
- Que respondan cuestiós sobre o texto, pero requerindo crecentes niveis de interpretación:
  - preguntas de resposta literal, explícitas no texto.
  - de resposta implícita: hai que relacionar diversos datos do texto para atopala.
  - de elaboración persoal: hai que asociar a lectura co que sabemos ou vivimos.
- Actividades que van más alá do texto, aplicándolo a diversos ámbitos: desenvolvemento da creatividade, da afectividade, do espírito crítico, etc.

Creación de “ambientes lectores”:

- Organizar un tempo diario especial para a lectura persoal na aula.
- Lerles ás nenas/os pequenos textos moi seleccionados, dos que nós tamén disfrutamos.
- Presenza de libros na aula, diversos e cambiantes.
- Comentar entre as compañeiras/os as lecturas favoritas.
- Frecuentar a Biblioteca do Centro, con fines diversos: lectura libre, presentación de novedades, busca de información, coloquios, etc.
- Participar nas actividades de animación lectora do Centro.

Realización de traballos interdisciplinares:

- Os nenos/as deben coñecer as fases típicas na elaboración dun traballo sobre un tema determinado: planificar o traballo; identificar a información que necesitan atopar; buscar e seleccionar as fontes; valorar a información atopada; rexistrar a útil; integrar a información proveniente de diversas fontes; sintetizala e darlle forma segundo as características do traballo (mural, informe escrito, presentación multimedia...); comunicalo aos demais con claridade.

- Cada unha destas fases requieren unha aprendizaxe práctica, repetida e consciente por parte do alumnado .
- Precisamente para facilitar a “consciencia” na aprendizaxe, a identificación dos logros e dificultades, necesitan as nenas/os contar con elementos de autoavalación explícitos.

Unha estratexia útil (exposta no apartado seguinte, na actividade que denominamos *Proxecto documental integrado*) consiste en abordar un tema desde múltiples puntos de vista, tocando diferentes áreas e aprendizaxes, de xeito que implique, por exemplo:

- destrezas de manexo da información.
- o emprego das TICs.
- a presenza do tema na literatura (lendas, poemas, relatos ...).
- a presenza do tema na arte.
- habilidades de traballo en grupo.
- diferentes procedementos e recursos para dar a coñecer o traballo.

ACTIVIDADES-MARCO

Son as actividades coas que buscamos a plasmación práctica das intencións, principios e estratexias anteriores.

A súa realización concretarase con detalle nos sucesivos Planes Lectores, con carácter anual.

Dado que implican a todo o Centro, estas actividades deben reflectir liñas de actuación coordinadas e coerentes. Propoñemos as seguintes:

“Hora de ler”

Consiste en destinar, na actividade cotiá da aula, un tempo para a lectura persoal, individual e silenciosa, do alumnado e dos profesores. Busca crear un ambiente colectivo que favoreza o hábito e o gusto pola lectura, polo tanto, non é este o momento para as actividades de comprensión, a corrección da mecánica lectora, etc. En cambio, si dará pé a comentar logo os diferentes textos que estamos a ler.

A posta en práctica desta actividade conleva modificacións de horario de maneira que queda organizado como segue:

- as sesións de 55 minutos (anteriores ao recreo) pasan a ter 50 minutos para destinalos a esta actividade.
- levarase a cabo a “Hora de ler” en todas as aulas á vez, como forma de suliñar o ambiente lector, nos vinte minutos previos ao recreo.
- pode realizarse en presencia da titora ou titor, ou co profesorado especialista, segundo se estableza.

“Itinerarios lectores”

O aspecto central desta proposta é establecer, a nivel de centro, unha serie de “libros que non deben perderse os nenos e nenas” ao longo da educación infantil e primaria. Esta relación non ten por que ser fixa e inmutable.

En calquera caso, trátase de;

- desenvolver as competencias literaria e de comprensión lectora, de coñecer e traballar na aula textos fundamentais da literatura infantil, seleccionados con criterios de calidade literaria e pedagóxica.
- permítenos tamén traballar con autonomía respecto das lecturas dos libros de texto (sempre anacos ou adaptacións de obras reais) e do “bombardeo” cada vez más intenso das editoriais; nosa é a capacidade e a responsabilidade de decidir lecturas e textos que centralicen a aprendizaxe da lectura e da escritura.
- e, sobre todo, aquí temos a ocasión de establecer por fin unha secuencia da lectura e escritura para todos os ciclos, de maneira que traballemos os distintos tipos de texto con crecientes niveis de extensión e complexidade, relacionando os modelos literarios coas técnicas de expresión escrita, sen lagoas nin déficits ao longo da escolarización.

Parece conveniente que ao longo de cada Ciclo de Primaria o alumnado lea e traballe alomenos dous libros de narrativa, un de poesía e outro de teatro, tendo en conta que algúns serán en galego e outros en castelán.

O Equipo de dinamización da Biblioteca coordinará a relación de libros recomendados para este fin, con vistas a ir elaborando Itinerarios Lectores que contemplen diversas opcións para cada xénero literario e nivel.

“Ler en familia” (mochilas viaxeiras)

Con esta actividade pretendemos implicar ás familias, fomentar o hábito lector e axudar a crear ambiente lector tamén na casa.

Entre as múltiples maneiras de facelo, está a proposta recientemente pola Consellería de Educación con esta denominación: *Ler en familia*. Consiste básicamente en ir distribuíndo unhas cantas “mochilas viaxeiras” que conteñen libros para que os nenos e nenas lean, para os adultos, para que estes lles lean aos cativos...; tamén se poden incluír blocos onde anotar impresións, ideas.... Isto é a modo de préstamo temporal, para ir circulando.

“O proxecto documental integrado”

Esta actividade está estreitamente relacionada coa competencia de aprender a aprender na sociedade da información. A maiores das actividades cotiás da aula, na área de Coñecemento do Medio ou outras, propoñemos establecer a nivel de Centro proxectos coas seguintes características:

- ♦ tratar o tema desde distintos ángulos, con carácter interdisciplinar.
- ♦ utilizar diferentes fontes documentais: libros de texto, de consulta, fontes orais, electrónicas ...
- ♦ que o alumnado coñeza e poña en práctica as sucesivas etapas de elaboración: planificación e guión previo; busca e selección da información; síntese; exposición (oral, en papel, murais, multimedia ...).
- ♦ desde a Asesoría de Bibliotecas Escolares proponse que en función “da profundidade e a extensión dos contidos traballados, poderá ter unha duración de um mes (mínimo) ou todo un curso escolar; o termo medio son dous/tres meses”.

Actividades de animación

Neste apartado entran todas aquellas actividades de animación á lectura organizadas pola Biblioteca, por equipos de Ciclo, etc. Teñen carácter puntual e poden estar relacionadas ou non coas propostas anteriores.

Serían, por exemplo, celebracións (día da Biblioteca, día do Libro, LetrasGalegas...), concursos, exposicións, contacontos, encontros con autores, etc.

AVALIACIÓN DO PROXECTO

Neste apartado tomamos como referencia tamén as orientacións establecidas no Anexo IV do decreto 130/2007.

A avaliación do Proxecto será continuada. O feito de ter que concretalo curso a curso nun Plan Anual de lectura, conleva de seu a valoración, tanto do Plan Anual do curso anterior, coma do propio Proxecto no que se enmarca.

Os aspectos a avaliar despréndense da estructura mesma do Proxecto, fundamentalmente referiranse aos progresos e dificultades que podemos observar no alumnado en:

- comprensión lectora
- hábito e disfrute da lectura
- familiaridade cos distintos tipos de texto
- capacidade de enfrentarse a textos cada vez más complexos
- manexo de diferentes soportes e fontes informativas
- habilidades de busca e selección de información
- adecuación ás diversas finalidades da lingua escrita

Instrumentos para avaliar estes aspectos serán, por exemplo: índices de lectura, cuestionarios para alumnado e profesorado, recursos de avaliação empregados habitualmente nas aulas, etc.

ANEXO

CUESTIONARIO PARA O PROXECTO LECTOR: SITUACIÓN DE PARTIDA

Introducción

Este cuestionario ten por finalidade coñecer a realidade do Centro respecto da lectura e escritura, paso primeiro e ineludible para elaborar o Proxecto Lector. Como podes comprobar, ao longo dos diversos apartados queremos recabar información sobre unha serie de aspectos que nos parecen moi relevantes: dificultades do alumnado, valoración das estratexias metodolóxicas que levamos a cabo, presenza dos diversos tipos de texto, das TIC, da biblioteca de aula e de centro. En consecuencia, responder con veracidade é crucial, pois partir de datos pouco reais falsearía todo o traballo posterior de elaboración do Proxecto.

Referímonos sempre tanto á lectura como á escritura porque son as dúas caras da aprendizaxe da lingua escrita e o Proxecto Lector debe incluílas, aínda que probablemente nos sucesivos Plans Anuais Lectores (concreccións do Proxecto curso a curso) podan ter más peso unha ou outra, segundo conveña. Observaredes que contén aspectos e actividades de amplio espectro, sinxelas e complexas, pois dirixímonos a todos os cursos, de Infantil e Primaria. Supoñemos que no reconto posterior aparecerán as especificidades de cada Ciclo.

No cuestionario empregamos unha escala do 1 ao 5, con significado crecente:

1 = nada

2 = pouco

3 = moderadamente

4 = bastante, a miúdo

5 = moito

CUESTIONARIO PARA O PROXECTO LECTOR

1.A.- ¿En que medida cres que o alumnado atopa DIFICULTADES NA LECTURA?

1 2 3 4 5

- na adquisición de fluidez lectora.....
- na comprensión do vocabulario.....
- na comprensión dos datos explícitos do texto.....
- na comprensión dos datos implícitos do texto.....
- na motivación e interese polos textos.....
- en textos literarios.....
- en textos informativos, conceptuais.....
- noutros aspectos .....

Observacións:

1.B.- ¿En que medida cres que o alumnado atopa DIFICULTADES NA ESCRITURA?

1 2 3 4 5

- na adquisición da ortografía básica.....
- na adquisición da ortografía arbitraria.....
- na puntuación dos textos.....
- na utilización de vocabulario axeitado e variado.....
- na expresión coherente das ideas.....
- no enriquecemento dos textos (con descripcións, diálogos, etc.) .....
- na orixinalidade.....
- en textos literarios.....
- en textos expositivos, conceptuais.....
- noutros aspectos .....

Observacións:

2.A.- En que medida traballas durante o curso a LECTURA DE DISTINTOS TIPOS DE TEXTO?

1 2 3 4 5

- narrativo.....
- poético.....
- dramático.....
- expositivo.....
- xornalístico.....
- banda deseñada.....
- outros: epistolar, publicitario, etc.: .....

Observacións:

2.B.- En que medida traballas durante o curso a ESCRITURA DE DISTINTOS TIPOS DE TEXTO?

1 2 3 4 5

- narrativo.....
- poético.....
- dramático.....

- expositivo.....
- xornalístico.....
- banda deseñada.....
- outros: epistolar, publicitario, etc.: .....

Observacións:

3·A- *¿En que medida crees que as seguintes ESTRATEGIAS METODOLÓXICAS son útiles para a motivación e a aprendizaxe da LECTURA (sinálar naquelas que teñas posto en práctica):*

1 2 3 4 5

- presentar o texto que se vai ler.....
- lectura en voz alta, tendo todos/as o texto diante.....
- lectura silenciosa.....
- lectura dramatizada, se ten diálogos.....
- lectura dos textos que escribiron antes.....
- gravar a lectura e escoitar a continuación.....
- escoitar ler á/ao profe.....
- ler un texto repetidamente varios días.....
- dispoñer dun tempo para a lectura libre.....
- realizar cuestionarios sobre a lectura.....
- comentar a problemática que presenta o texto.....
- comentar os libros lidos.....
- outras.....

Observacións:

3·B- *En que medida crees que as seguintes ESTRATEGIAS METODOLÓXICAS son útiles para a aprendizaxe da EXPRESIÓN ESCRITA (sinálar naquelas que teñas posto en práctica):*

1 2 3 4 5

- escribir sobre tema libre.....
- escribir sobre temas suxeridos.....
- escribir a partir dun texto (completar, modificar, finalizar).....
- resumir un libro lido previamente .....
- elaboración de frases .....
- elaboración de rimas a partir de frases curtas .....
- fazer listados .....
- escribir receitas de cociña .....
- escribir individualmente.....
- escribir en parellas ou grupo pequeno.....
- escribir con axuda dunha guía para a autoavalización.....
- escribir seguindo un proceso (borrador, corrección, edición).....
- comentar e/ou modificar en grupo os textos producidos.....
- utilizar procesador de textos, impresora, etc.....
- escribir con finalidade explícita (exposición, revista, etc.).....
- outras .....

Observacións:

4.A.- En que medida crees que os seguintes MATERIAIS son útiles para a aprendizaxe da LECTURA?:

1 2 3 4 5

- os libros de texto.....
- caderniños.....
- libros da biblioteca (de aula ou de centro).....
- xornais, revistas.....
- programas informáticos .....
- internet.....
- contos .....
- murais .....
- outros .....

Observacións:

4.B.- En que medida crees que os seguintes MATERIAIS son útiles para a aprendizaxe da ESCRITURA?:

1 2 3 4 5

- os libros de texto.....
- caderniños.....
- tarefa impresa (fichas, etc.) .....
- libros da biblioteca (de aula ou de centro).....
- xornais, revistas.....
- procesador de textos.....
- programas informáticos.....
- internet.....
- outros .....

Observacións:

5.A.- ¿Cómo tés organizada a BIBLIOTECA DE AULA?

SI   *NON*

- con libros aportados polo alumnado.....
- con libros adquiridos no Ciclo .....
- con libros da Biblioteca do centro .....

¿Cal che parece o mellor sistema?

5.B.- Número aproximado de volumes da BIBLIOTECA DE AULA:

- de literatura infantil en galego:.....
- de literatura infantil en castelán:.....
- de libros de consulta (diccionarios, enciclopedias, monografías...):.....

Observacións:

6·A-- *¿En que medida crees que a BIBLIOTECA DO CENTRO está siendo de utilidade para:*

1 2 3 4 5

- búsqueda de información (consulta bibliográfica):.....
- consulta informática:.....
- lectura informal:.....
- lectura en grupo:.....
- préstamo á aula:.....
- impartir contidos (das áreas, técnicas de estudio, de lectura e escritura):.....

Observacións:

6·B-- *¿En que medida crees que a BIBLIOTECA DO CENTRO debería ser de utilidade para:*

1 2 3 4 5

- búsqueda de información (consulta bibliográfica):.....
- consulta informática:.....
- lectura informal:.....
- lectura en grupo:.....
- préstamo á aula:.....
- impartir contidos (das áreas, técnicas de estudio, de lectura e escritura):.....

Observacións: